

« zurück blättern vor »

BRYK subst. m., ab 1935; ‘eine (von der Schule verbotene) Sammlung von gelösten Schulaufgaben, übersetzten Texten, Inhaltsangaben zur Schullektüre usw.’ – ‘zabroniony w szkole zbiór rozwiązań zadań, tłumaczeń tekstów, streszczeń lektur szkolnych itp., klucz’: 1935 SGU 2, WIECZ o vor 1939 LSP *Odpisał zadanie z bryka.* o 1947 Husz.Impert. 80, DOR O “Weselu” wie każdy sztubak przynajmniej już z bryków i skrótów. o 1951 Film 30, DOR *Księgarenki na Świętokrzyskiej wydawały przed wojną tzw. bryki dla uczniów, którym nie chciało się brnąć przez 12 ksiąg “Pana Tadeusza”.* o 1952 Osm.Siedem 43, DOR “Bryki” kupowane w (...) uczniowskich antykwariatach miały format kieszonkowy (wygodny do “ściągania”), drobny druk na lichym papierze i ściśle dostosowaną do wymogów Ministerstwa Oświaty treść: “skrótory i rozwiązania” szkolnej wiedzy. o (1952) 1967 Schleyen 59 *Poza tym ratowano się “brykami”. [...] Recytowano z nich tłumaczenia, beczelnie trzymając bryka na książce, o ile profesor nie opuszczał katedry i nie miał podłego zwyczaju stawania przy maltretowanym uczniu.* o 1958 Miłosz [[A.Comte]] *całe życie pisał bryk, porównując rozwój ludzkości do rozwoju owada [...] nasi współcześni [...] skazani są na bryki [...] mogą z niej [z historii] zrozumieć tyle tylko, ile uczeń, który nie przeczytał ani jednego wiersza jakiegoś poety i nauczył się ze ściągaczki.* – LSP, DOR. ♦ **Etym:** 1) nhd. *Eselsbrücke* subst. f., ‘Übersetzung von fremdsprachlichen Werken als Hilfsmittel für faule Schüler’, BRO. 2) nhd. *Eselsbrücke* subst. f., ‘inertiae adjumentum’, GRI. ♦ **Konk:** *ściągaczka* subst. f., bel. seit 1954, DOR, zuerst geb. DOR. † *ezelbryk*. ♦ Dt. *Eselsbrücke* soll auf den mittelalterlichen Ausdruck *pons asinorum* zurückgehen, der nach der Überlieferung eine spöttische Bezeichnung für Johannes Buridans Regeln für die Auffindung des logischen Mittelbegriffs war. Jedoch hat frz. *pontaux ânes* eine ganz andere Bedeutung, und es scheint, daß die Bedeutung ‘Hilfsmittel für faule Schüler’ eine relativ junge deutsche Entwicklung ist. Das Wort *bryk* kann direkt aus dem Deutschen, unter Wegfall der ersten zwei Silben, stammen oder eine polnische Ableitung (Aphärese) von † *ezelbryk* sein. Um 1905–10 war das Wort in Lemberger Gymnasien gebräuchlich (L. Lille, mündlich; vgl. auch Schleyen (1952) 1967, s.o.), um 1914 war es in Warschauer Gymnasien noch unbekannt (Z. Zaremba, mündlich). Es kam also wohl nicht vor 1918–20 nach Warschau.

« zurück blättern vor »